

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. Sp. z o.o. w K.

przeciwko A. Sp. z o.o. w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej

wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka K. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 7 lipca 2016 r. zmieniającego wyrok Sądu pierwszej instancji przed oddalenie powództwa. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 2, 3 i 4 k.p.c. Skarżąca podniosła, że doszło do nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji ze względu na brak należytego umocowania pełnomocnika pozwanej spółki A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i w związku z tym istnieje potrzeba wykładni, czy strona jest uprawniona do powoływania się na uchybienia należytej reprezentacji strony przeciwnej prowadzące do nieważności postępowania. W końcu zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na zaniechanie wskazania w uzasadnieniu kategoriycznych ustaleń faktycznych oraz dowodów, na których Sąd oparł swe ustalenia i dowodów, którym odmówił wiarygodności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nieważność postępowania stanowi odrębną i samodzielną przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., bierze pod rozagę nieważność postępowania z urzędu, a gdy skarżący podniósł zarzut nieważności, jest ona badana niezależnie od tego, czy zarzut ten został należycie i przekonująco uzasadniony (por. np. wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 10 maja 2010 r. III CKN 416/98, OSCN 2000, nr 12, poz. 220). Kontrola kasacyjna, której dokonuje Sąd Najwyższy, obejmuje orzeczenia sądu drugiej instancji, zatem zarzut nieważności postępowania jako samodzielna przesłanka uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podlega ocenie wyłącznie w kontekście postępowania przed sądem drugiej instancji.

Jak zostało przyjęte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli skarżący powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, powinien wykazać, że wskazany przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, nie publ.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, nie publ.).

Wobec powyższego trzeba zważyć, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się już odnośnie do możliwości powoływania się na brak należytego umocowania pełnomocnika drugiej strony. W aktualnym orzecznictwie przyjmuje się, że uprawnienie do powołania się na brak właściwego umocowania pełnomocnika przysługuje obu stronom. Pogląd ten uwzględnia interes wymiaru sprawiedliwości wyrażający się w zagwarantowaniu pewności i stabilności orzeczeń sądowych. Interesu prawnego w tym zakresie, polegającego na usprawiedliwionym oczekiwaniu niewzruszalności zapadłego i prawomocnego orzeczenia nie można odmówić również tej stronie, której uchybienie nie dotyczy zwłaszcza, że kwestię tę sąd apelacyjny rozważa bez względu na to, którą ze stron dotknęły skutki nieważności postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CZ 94/13, nie publ.; wyroki z dnia 6 lutego 2013 r., IV CSK 154/12, nie publ. oraz z dnia 30 stycznia 2013 r., V CSK 53/12 nie publ. zob. także uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., III CZP154/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 133, wyroki Sądu Najwyższego: z

dnia 13 lutego 2004 r., IV CSK 269/02, nie publ., z dnia 23 marca 2006 r., IV CSK 115/05 „Biuletyn SN” 2006, nr 6, s. 9, z dnia 16 lutego 2012 r., III CSK 195/11, OSNC 2013 ZD nr C, poz. 49). Tym samym zostało odrzucone odmienne zapatrywanie oparte na argumentacji, że wymaganie właściwego umocowania pełnomocnika zostało ustanowione jedynie na rzecz strony korzystającej z zastępstwa tego pełnomocnika (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 1999 r., III CKN 209/98, nie publ., z dnia 21 grudnia 2000 r., IV CKN 209/00 nie publ., z dnia 7 lutego 2002 r., I CKN 489/00, OSNC 2002, nr 12, poz. 157, z dnia 7 kwietnia 2004, IV CK 661/03, „Izba Cywilna” 2004, nr 11, s. 46, z dnia 9 marca 2005 r. III CK 263/04, nie publ., z dnia 6 listopada 2008 r., III CSK 209/08 „Monitor Prawniczy” 2010, nr 10 dodatek, s. 28, z dnia 10 lutego 2011 r., IV CSK 263/10, nie publ., z dnia 13 maja 2011 r., V CSK 361/10 nie publ.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawnej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku powódki o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z tej przyczyny nie spełnia wskazanych wymagań. Należy bowiem uwzględnić, iż Sąd Apelacyjny rozpoznając kolejny raz sprawę w obszernym wywodzie ze

wskazaniem środków dowodowych odniósł się do najistotniejszej kwestii, a mianowicie, czy doszło do sprzedaży towaru oraz do jego wydania wkupującemu.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art 391 § 1, 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 6, 10 ust. 4 pkt 2, 23 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800).